

zicht op 2009

**Welke bijeenkomsten
organiseerde de FNLI?**

**En hoe werd met de leden
gecommuniceerd?**

**Waarmee hield de FNLI
zich in 2009 bezig?**

**U leest het allemaal in
'Zicht op 2009'**

Inhoud

Voorwoord | pagina 3

Hoogtepunten | pagina 4

Voeding, Gezondheid en Voedselveiligheid | pagina 5

FNLI van en voor de leden | pagina 24

Bestuur en bureau | pagina 27

Concurrentiepositie | pagina 13

Duurzaamheid | pagina 16

Ketenverhoudingen | pagina 21

Voorwoord



De uitdagingen van een snel veranderende en wispelturige maatschappelijke omgeving en het slechte economisch klimaat bleven in 2009 onverminderd groot voor de Nederlandse levensmiddelenindustrie. De sterk gekrompen economie en een onzekere consument hadden een negatieve invloed op de ontwikkeling van productie en omzet. Zo kreeg de aanzienlijke exportpositie een flinke knauw. De consument in Nederland werd ook steeds voorzigtiger.

Waar mogelijk, heeft de FNLi zich ingezet voor maatregelen die de koopkracht versterken en die vraagontwikkeling stimuleren. Er is veel werk verzet om de overheid ervan te overtuigen om maatregelen te nemen die de verlening van exportkredieten op gang hielden.

De FNLi heeft zich hard gemaakt voor het stimuleren van investeringen in innovatie en infrastructuur die op korte termijn economische activiteit genereren en op langere termijn de concurrentiekracht van de levensmiddelenindustrie versterken. In 2009 is een aanzet gemaakt voor een beleidsagenda ter versterking van de positie van de levensmiddelenindustrie. Deze routekaart voor de duurzame ontwikkeling van de omzet en toegevoegde waarde in de komende 15 jaar zal in de eerste helft van 2010 het licht zien.

De FNLi heeft op alle vier de strategische werkgebieden, Voeding, Gezondheid en Voedselveiligheid, Concurrentiepositie, Duurzaamheid en Ketenverhoudingen, hard gewerkt voor de belangen van de achterban. Door het versterken van het maatschappelijk netwerk, de contacten met politiek, overheid en maatschappelijke organisaties kon de FNLi haar standpunten effectief over de Bühne brengen.

Philip den Ouden | Directeur FNLi

Hoogtepunten 2009

Hoogtepunten 2009 ■

FNLI van en voor de leden ■

Bestuur en bureau ■

In 2009 behartigde de FNLI actief de belangen van de levensmiddelenindustrie op tal van gebieden. Van het ontwerpen van een campagne voor de Dagelijkse Voedingsrichtlijn en het medeondertekenen van het Convenant Gezond Gewicht tot het ontwikkelen van een FNLI Duurzaamheidsagenda en het vaststellen van de fijnstofnorm. De FNLI nam het voortouw tot zelfregulering, nam deel in diverse besluitvormingsprocessen en lobbyde volop in Den Haag. Belangrijke partijen, zoals overheid, Kamerleden en Europarlementariërs, konden rekenen op de FNLI als gesprekspartner en kennisbron.

Voeding, Gezondheid en Voedselveiligheid

Concurrentiepositie

Duurzaamheid

Ketenverhoudingen



Voeding, Gezondheid en Voedselveiligheid

Voeding, Gezondheid en Voedselveiligheid

De levensmiddelenindustrie is zeer actief op het gebied van Voeding, Gezondheid en Voedselveiligheid. Ook in 2009 heeft de FNLI hier volop haar aandacht op gericht.

Voeding en Gezondheid

Door continue productverbeteringen en goede voorlichting aan de consument kan de levensmiddelenindustrie een belangrijke bijdrage leveren aan een verantwoord voedingspatroon. Op het gebied van Voeding en Gezondheid waren er in 2009 vele ontwikkelingen.

■ Convenant Gezond Gewicht

Het Convenant Overgewicht is in 2005 in het leven geroepen om de stijgende trend van overgewicht in Nederland onder volwassenen een halt toe te roepen en om overgewicht onder kinderen af te laten nemen. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze ambitieuze doelstelling niet in 5 jaar te halen zou zijn. Een probleem dat in 30 jaar tijd is ontstaan is eenvoudigweg niet in korte tijd op te lossen. In 2009 werd een nieuw Convenant ontwikkeld; het Convenant Gezond Gewicht. Hierbij was de FNLI nauw betrokken, net zoals bij de deelconvenanten 'Consumenten en Vrije Tijd', 'Werk' en 'JOGG'. Op 23 november 2009, tijdens de Balanstop, heeft de FNLI het Convenant mede-ondertekend.

■ Uitvoering FNLI Actieplan Overgewicht

De FNLI ontwikkelt vanuit haar eigen maatschappelijke rol activiteiten die kunnen bijdragen aan de strijd tegen overgewicht. De levensmiddelenindustrie heeft in 2009 de volgende acties ondernomen:

FNLI Zichtboek Van productinnovaties tot het ondersteunen van beweegprogramma's, op www.fnli-zichtboek.nl is te lezen welke activiteiten bedrijven ontplooiën om een verantwoorde leefstijl onder consumenten te bevorderen. In 2009 was er voor het eerst in dit Zichtboek ook aandacht voor natriumreductie en verbeterde vetzuursamenstelling (in samenwerking met de Taskforce Verantwoorde Vetzuursamenstelling).

JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) is de Nederlandse evenknie van de succesvolle Franse EPODE-aanpak. Het EPODE-model werd ontwikkeld in Frankrijk en wordt daar al 16 jaar lang met goed resultaat ingezet om op lokaal niveau de levensstijl van jongeren te verbeteren en daarmee overgewicht te voorkomen.

De Dagelijkse Voedingsrichtlijn is een hulpmiddel op de verpakking van levensmiddelen. Het geeft consumenten inzicht in de voedingswaarde van een product en hoe dit zich verhoudt tot wat iemand dagelijks nodig heeft.

Campagne Dagelijkse Voedingsrichtlijn Begin 2009 is een campagne over de Dagelijkse Voedingsrichtlijn gelanceerd. Met diverse middelen, zoals online bannering en redactionele artikelen, maakt deze FNLI-campagne de doelgroep 'shoppers' bewust van de Dagelijkse Voedingsrichtlijn en het gebruik hiervan. De campagne heeft veel media-aandacht gegenereerd en veel bezoekers naar de website getrokken. Tijdens de campagne in maart bezochten 16.445 mensen de website. Voor bedrijven is een toolbox ontwikkeld met voorlichtingsmaterialen over de Dagelijkse Voedingrichtlijn.

Project etnojongeren Jongeren van etnische groepen in de grote steden bewust maken van het belang van een verantwoord eet- en beweegpatroon. Dat is het doel van het project etnojongeren. Een kwalitatief onderzoek van Motivaction vormde het uitgangspunt en samen met MTV en het bureau YoungWorks is een concept uitgewerkt. Er moet nog worden onderzocht waar dit project een plaats kan krijgen.

Gezond eet- en beweegpatroon werknemers De FNLI is samen met het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) een werkgroep gestart gericht op het stimuleren van een gezond eet- en beweegpatroon van werknemers in de voedingsindustrie. Er wordt een toolbox ontwikkeld voor de FNLI-achterban.

Symposium Voedingsvezels In november 2009 organiseerde de FNLI, in samenwerking met de NVVL (Network for Food Experts), het symposium "Meer voedingsvezels: welke, waarom en hoe?". Het werd bijgewoond door circa 150 voedingskundigen, levensmiddelen- en diëtisten.

Innovatie voedingskundige samenstelling Door innovaties in de voedingskundige samenstelling van producten worden deze gezonder en volwaardiger. Een FNLI-werkgroep doet hier onderzoek naar.

Deelname Stichting KidsVitaal De FNLI was medeoprichter van de Stichting 'Kidsvitaal' (www.kidsvitaal.nl). Dit is een initiatief van omroepen en reclamemediamedia belangrijke boodschappen over bewegen en eten over te brengen op kinderen van 7 tot 12 jaar.

■ Kinderen en reclame


In antwoord op de discussie over reclame gericht op kinderen, heeft de FNLI een aantal belangrijke stappen genomen. Deze zijn gericht op grote zorgvuldigheid in het maken van reclame. De FNLI is voorstander van zelfregulering door de industrie. Uitgangspunt is de koppeling van reclamevrijheid aan zorgvuldigheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit kreeg vorm op de volgende manieren:

Reclamecode voor Voedingsmiddelen Na discussie gedurende 2009 is de Reclamecode voor Voedingsmiddelen (RvV) op voorstel van de FNLI aangepast door de Stichting Reclamecode. De belangrijkste wijziging is dat er geen reclame-uitingen worden gericht op kinderen onder de 7 jaar. Kinderen onder de 7 kunnen namelijk nog geen onderscheid maken tussen commerciële en andere boodschappen.

Terughoudendheid reclame voor voedingsmiddelen gericht op kinderen De FNLI heeft haar leden gevraagd om uiterst terughoudend te zijn in het richten van reclame op de doelgroep van 7 tot 12 jaar. Op de website www.zorgvuldigereclame.nl lichten bedrijven die reclame voor voedingsmiddelen maken voor deze doelgroep hun reclamebeleid toe. Veruit de meeste levensmiddelenbedrijven maken echter helemaal geen reclame gericht op deze doelgroep.

■ Zout

In 2009 heeft de FNLI stappen gezet om in de gehele voedingsketen de reductie van zout te stimuleren. Doel van het FNLI-Actieplan "Natriumreductie in levensmiddelen" uit 2008 is om in 2010 de hoeveelheid (toegevoegd) natrium in voedingsmiddelen gemiddeld met 12% verlaagd te hebben. Uiteindelijk probeert de FNLI de doelstelling van de Gezondheidsraad (25% - 30% vermindering) te behalen. Om het resultaat te meten is in 2009 gestart met de monitoring van natriumhoeveelheden in verschillende producten.



Voedingsprofielen zijn voorwaarden voor maximale hoeveelheden vetten, verzadigde vetten, transvetzuren, zout/natrium en suikers.

Gezondheidsclaims zijn claims op grond van algemeen aanvaard bewijs. Deze zeggen iets over de gezondheid van een product.

Verder is een Joint Taskforce Zout opgericht, waarin naast de FNLI ook het CBL (Centraal Bureau Levensmiddelenhandel), KHN (Koninklijke Horeca Nederland) en VeNeCa (Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties) deelnemen.

■ EU-Claimsverordening

Vanwege de politieke discussie heeft de Europese Commissie in 2009 niet de aangekondigde voedingsprofielen kunnen vaststellen.

Wellicht zal dit in 2010 gebeuren. Wel is in oktober 2009 door de EFSA (Europese Voedselveiligheidsorganisatie) een eerste batch met opinies over generieke claims gepubliceerd. Ongeveer een derde van de ingediende claims is goedgekeurd. Momenteel kijkt de EU-Commissie welke claims in aanmerking komen voor de lijst met goedgekeurde claims, steeds geïllustreerd met één voorbeeld. Bedrijven mogen daarop eigen varianten formuleren zolang die dezelfde onderliggende relatie reflecteren. Er zijn stappen gezet naar een systematiek van zelfregulering voor deze bewoordingen.



Levensmiddelenwetgeving en Voedselveiligheid

Naast goede consumentenvoorlichting zijn duidelijke regels en heldere wetgeving belangrijk voor de levensmiddelenindustrie. In 2009 hield de FNLI zich met een groot aantal discussies, implementaties en ontwikkelingen bezig op dit gebied.

■ Herziening etiketteringsvoorschriften

In de Europese discussie over etiketteringsvoorschriften en het verplichten van voedingswaardedeclaratie is in 2009 niet veel voortgang bereikt. De lidstaten zijn het niet eens geworden over essentiële punten, zoals nationale (vrijwillige) voorschriften en de minimale lettergrootte op het etiket. Medio 2010 wordt uitsluitsel verwacht, maar de kans hiertoe lijkt klein. De FNLI heeft in 2009 verschillende Europarlementariërs bezocht om het standpunt van de FNLI toe te lichten en hen vakinhoudelijke ondersteuning te bieden bij het aanpassen van het Commissievoorstel. Ook is het gebruik van de Dagelijkse Voedingsrichtlijn verder geïntroduceerd.

■ Verontreinigingen van levensmiddelen

In 2009 is de levensmiddelenindustrie helaas geconfronteerd met gevallen van verontreinigingen van grondstoffen. Telkens heeft de FNLI haar achterban snel op de hoogte gebracht van de situatie en geadviseerd wat te doen. Een korte beschrijving van een viertal van deze gebeurtenissen:

- **Aanwezigheid van (nog)niet toegelaten genetische gemodificeerde gewassen (ggo's) in partijen soja en in lijnzaad.**
- **Aanwezigheid van 4-methyl benzophenon in levensmiddelen. De aanwezigheid was een gevolg van migratie vanuit de gebruikte drukinkten via de verpakking naar het product.**

- **Aanwezigheid van nicotine in paddenstoelen. De oorzaak is mogelijk illegaal gebruik van nicotine als middel tegen ongedierte in opslagplaatsen.**
- **Aanwezigheid van Listeria, onder andere in pindakaas uit de Verenigde staten.**

■ **Nieuwe Europese wetgeving toevoegingsmiddelen**

In 2008 kwam er nieuwe wetgeving voor toevoeging van additieven, aroma's en enzymen. Er is in 2009 veel aandacht besteed aan de implementatie hiervan. De discussie was of een halffabricaat (ingrediënten gemengd met een additief) wel of niet onder de nieuwe voorschriften vallen (de FNLI vindt van niet). Ook de wijze van vermelden van een aroma in de lijst van ingrediënten is in 2009 besproken. In 2010 moet hierover overeenstemming bereikt worden tussen FNLI en de Voedsel en Waren Autoriteit.

■ **Interventiebeleid VWA**

Het is voor iedereen mogelijk de inspectieresultaten van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) op internet te bekijken. Voedingsmiddelenbedrijven en toeleveranciers staan met naam en toenaam op de VWA-site. De FNLI is van mening dat de VWA ingezet moet worden voor het controleren op de naleving van de wetgeving en dat ze, indien er fouten worden geconstateerd, optreedt. De VWA is niet de partij die ingezet moet worden om de consument te informeren, zoals ze nu wel doet. De verschillende ketenpartijen, waaronder de FNLI, vinden dat de VWA deze handelswijze tot openbaarmaking van de controlegegevens moet aanpassen. De consument moet er vanuit kunnen gaan dat elk product dat hij of zij koopt veilig is. Alleen als de consument er direct baat bij heeft, moet de VWA overgaan tot openbaar maken van controlegegevens, zoals bij notoire overtreders of recalls. In de Tweede Kamer zijn in 2009 op initiatief van de FNLI vragen gesteld over de werkwijze van de VWA. Minister Verburg (LNV) heeft daarna toegezegd een beleidsevaluatie uit te voeren.



Pilot HACCP is een pilottraject van het Centraal College van Deskundigen HACCP om te onderzoeken hoe de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) een gerechtvaardigd vertrouwen kan krijgen in het HACCP-certificaat. Diverse levensmiddelenproducenten hanteren het HACCP-certificaat om aantoonbaar de voedselveiligheid te borgen.

■ Introductie nieuwe technologieën

Er is in 2009 veel gediscussieerd over de herziening van Europese wetgeving over nieuwe voedingsmiddelen, met name over het toelaten van klonen van dieren voor de voedselproductie en het toepassen van nanotechnologie. De Europese markt is gesloten voor producten die met gebruik van moderne technieken gemaakt zijn. FNLI-leden willen graag weten hoe ze moeten omgaan met nieuwe technieken en op basis waarvan markttoegang wordt verleend. De FNLI pleitte voor een drempelwaarde voor veilige, maar nog niet in de EU toegelaten, genetisch gemodificeerde gewassen (ggo's). Het toelatingsproces in de EU loopt sterk achter op de ontwikkelingen in de rest van de wereld. Door de internationale handel is het mogelijk en bijna onvermijdelijk dat kleine hoeveelheden van een bepaald ggo-gewas terecht komen in partijen bestemd voor de EU.

■ Beheersing voedselveiligheid

In 2009 waren er diverse ontwikkelingen op het gebied van voedselveiligheid:

- De ontwikkeling van het nieuwe voedselveiligheidsnorm FSSC 22000 is door de FNLI nauwgezet gevolgd. Dit is een belangrijke stap voorwaarts in de harmonisatie van voedselveiligheidsnormen. Het GFSI (Global Food Safety Initiative) heeft initiële goedkeuring verleend aan deze standaard. De implementatie bij bedrijven laat nog op zich wachten aangezien FSSC 22000 momenteel nog fungeert als een extra standaard naast de andere GFSI erkende standaarden.
- De FNLI is ook nauw betrokken bij het uitwerken van de pilot HACCP. De pilot heeft het doel om private certificering (in dit geval Dutch HACCP) een rol te geven in het publieke toezicht van de VWA. In 2009 heeft de FNLI zitting genomen in de stuurgroep. De FNLI stimuleert deze ontwikkeling zowel in landelijk als Europees verband.
- In 2009 was de ziekteverwekker *Listeria monocytogenes* diverse keren onderwerp van discussie, met name over de wettelijke criteria en hoe bedrijven moeten aantonen dat ze aan deze criteria voldoen.

Concurrentiepositie

Concurrentiepositie

De FNLI zet zich voortdurend in voor een sterke concurrentiepositie van de Nederlandse levensmiddelenindustrie als één van de grootste industrieën van Nederland. Met verschillende stakeholders, politici en ambtenaren wordt gesproken over het belang en de omvang van de industrie en over problemen waar de industrie tegenaan loopt. Daarnaast bestaan de FNLI Commissie Slagkracht en de nationale High Level Group on the Competitiveness of the Food Industry, waarbinnen de concurrentiekracht van de Nederlandse levensmiddelenindustrie centraal staat.

■ Economische neergang

De recessie heeft de gehele wereldeconomie geraakt. In 2009 stond ook de concurrentiepositie van de Nederlandse levensmiddelenindustrie onder forse druk. Stimuleringsmaatregelen lieten in Nederland vrij lang op zich wachten. De levensmiddelenindustrie hoefde gelukkig niet op grote schaal gebruik te maken van maatregelen als de deeltijd WW en werktijdverkorting. Maar kostenopdrijvende maatregelen zoals de verpakkingenbelasting en accijnsverhogingen op alcoholische dranken zetten de Nederlandse industrie wel op een achterstand. Wereldwijd werd het moeilijker om levering op kredietbasis te verzekeren. Andere landen kwamen hier snel met maatregelen, terwijl de Nederlandse overheid pas na 8 maanden met een maatregel kwam.

■ Exportkredietverzekeringen

Het afgelopen jaar werden de mogelijkheden om levering op kredietbasis te verzekeren tegen wanbetaling steeds minder. Vooral het handelsland Nederland werd hier hard door getroffen. De FNLI heeft zich in Den Haag hard gemaakt voor een tijdelijke staatsfaciliteit en deze is uiteindelijk in juni in het leven geroepen. De maatregel gaat niet zo ver als de FNLI zou willen, maar neemt wel een deel van de pijn weg.

■ High Level Group on the Competitiveness of the Agro-Food industry

De Europese High Level Group heeft medio 2009 een aantal aanbevelingen voor EU-beleid geformuleerd, onder andere over handelspolitiek, gezondheid en voorlichting, marktwerking en mededinging, innovatie en administratieve lastendruk. De FNLI leverde via de Europese koepel CIAA een actieve bijdrage aan het industriestandpunt.

■ High Level Group in Nederland

Op initiatief van de FNLI is er een nationale High Level Group opgericht. Deze groep komt in de eerste helft van 2010 bijeen. Het doel is om – samen met de overheid – een beleidsagenda voor de levensmiddelenindustrie voor de komende jaren te bepalen. Deze agenda moet er aan bijdragen dat de Nederlandse levensmiddelenindustrie haar voorsprong behoudt op omringende landen, dan wel deze gunstige positie uitbreidt.



Duurzaamheid

Duurzaamheid

De levensmiddelenindustrie streeft naar een ondernemingsbeleid dat maatschappelijk zo is ingebed dat de continuïteit van ondernemen en productie is geborgd. De FNLI ondersteunt haar achterban in het streven een verantwoordelijke speler in de samenleving te zijn. Er waren in 2009 op het gebied van duurzaamheid een groot aantal activiteiten.

■ FNLI Duurzaamheidsagenda

De FNLI Commissie Duurzaamheid stelde de nieuwe Duurzaamheidsagenda "FNLI in actie: zichtbaar en concreet" op. Deze agenda waarborgt het verduurzamingsproces voor de lange termijn én voor de gehele achterban. De FNLI hanteert de volgende drie uitgangspunten voor verduurzaming, die tevens als missie worden beschouwd:

- De FNLI wil zelf sturen en niet reactief zijn.
- De FNLI wil op het gebied van duurzaamheid een faciliterende rol spelen voor haar leden.
- De FNLI wil concurrentievoordelen identificeren.

De FNLI zal zich ieder jaar op twee of drie thema's focussen en daaruit voortvloeiende concrete acties nemen. De FNLI speelt hierbij een faciliterende rol door een zogenaamde "bibliotheek aan mogelijkheden" te creëren. Leden leveren eigen best practices aan en halen inspiratie uit best practices van anderen.

■ Platform Verduurzaming Voedsel

Verduurzaming van het voedselaanbod. Dat is het doel van samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven in het platform 'Verduurzaming Voedsel'. Minister Verburg van LNV wil dat Nederland over 15 jaar mondiaal koploper is in de verduurzaming van voedselproductie. Het bedrijfsleven werkt daaraan mee door het proces van verduurzaming van voedsel te integreren in het beleid van ondernemingen. De FNLI richt zich hierbij met name op het verduurzamen van productieprocessen. Omdat verduurzaming kan spelen op vele gebieden zal de FNLI in 2010 alle lopende initiatieven per branche in kaart brengen.

■ Duurzaamheidsakkoord

Voor de FNLI zijn twee Sectorconvenanten uit het Duurzaamheidsakkoord van 2007 relevant: het Sectorconvenant Industrie (MJA-3) en het Sectorconvenant Schone en Zuinige Agrosectoren. De MJA-3 afspraken zijn ondertekend door lidbrancheorganisaties. De FNLI heeft het Sectorconvenant Schone en Zuinige Agrosectoren ondertekend. Hierbij is sprake van een inspanningsverplichting om reststromen te verwaarden. De FNLI wil dat er voldoende SDE (Stimulering Duurzame Energieproductie)-subsidie voor de vergisting van reststromen beschikbaar komt. In 2009 begon een grondige analyse van het potentieel aan reststromen en de berekening van een realistische SDE -regeling. Ook is een Jaarwerkplan opgesteld om de activiteiten van FNLI-leden binnen dit convenant te inventariseren, en de best practices te presenteren. Er wordt samengewerkt met Productschap Akkerbouw en de Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie.

■ Duurzaam inkopen

De overheid stelt zich tot doel om in 2010 bij 100% van haar aankopen duurzaamheid als criterium mee te nemen. Lagere overheden hebben soortgelijke doelen gesteld. De FNLI heeft groot bezwaar tegen de consultatie van het bedrijfsleven achteraf. Als gevolg zijn de uiteindelijke criteria in de praktijk niet werkbaar. Bezwaarlijk is ook de focus op (specifieke) keurmerken, waardoor vele verduurzamingsprocessen worden genegeerd. In 2009 heeft de FNLI gelobbyd voor beter werkbare afspraken. Inmiddels is bereikt dat voor de catering het voorschrift dat 40% van de inkoop biologisch moet zijn, is aangevuld met "of andere duurzaamheidskenmerken". De FNLI vindt dat alle vormen van verduurzaming door de overheid als gelijkwaardig moeten worden erkend. Dit geldt ook voor de sociale criteria. De FNLI pleitte ervoor de normen Leefbaar Inkomen en Eerlijke Handelsnormen een gelijkwaardige rol te geven. Zo worden bij aanbestedingen initiatieven niet bij voorbaat buitengesloten. Dit standpunt ligt in lijn met de Europese Commissie.



■ **Convenant Marktontwikkeling Biologische Landbouw**

Het (derde) Convenant Marktontwikkeling Biologische Landbouw wil de vraag naar en export van biologische producten bevorderen. De FNLI is een van de ondertekenaars. De FNLI vindt dat alle vormen van verduurzaming van gangbare landbouw moeten worden gestimuleerd. De promotie van biologisch mag niet ten koste gaan van de gangbare sector. De FNLI bewaakt eerlijke promotie en voorlichting over biologisch. Zo worden gezondheidsaspecten van biologisch benadrukt, terwijl er geen enkel bewijs bestaat voor deze claims.

■ **Hergebruikt verpakkingsafval**

Afvalkwesties houden de FNLI-leden sterk bezig. Eind 2012 moet 42% van al het Nederlandse plastic verpakkingsafval gescheiden worden ingezameld. Een ambitieuze doelstelling, die alleen gehaald kan worden als heel Nederland meewerkt aan het scheiden van plastic verpakkingsafval van het restafval. Daartoe begonnen gemeentes plastic afval gescheiden in te zamelen. Ter ondersteuning ging in 2009 de 'Plastic Heroes'-campagne van start. De FNLI ondersteunt het gescheiden inzamelen van plastic afval en de bijbehorende campagne actief. Het gescheiden inzamelen van papieren en kartonnen, glas- en metalenverpakkingen gaat onverminderd door waarbij steeds betere resultaten worden bereikt. De leden van de FNLI geven verpakkingen zelf ook bijzondere aandacht: steeds wordt geprobeerd verpakkingen lichter te maken zodat minder afval ontstaat.

■ **Onderzoek gescheiden inzamelen en recyclen drankenkartons**

In 2009 is door het ministerie van VROM een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van het gescheiden inzamelen en recyclen van drankenkartons van bijvoorbeeld zuivel en sappen. De FNLI heeft - samen het CBL (Centraal Bureau Levensmiddelenhandel) - een eigen onderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de huidige manier van verwerken van drankenkartons (inzamelen bij het huisvuil) de voorkeur geniet. Aparte inzameling geeft zeer hoge maatschappelijke kosten en problemen met hygiëne.

■ Water

De FNLI was in 2009 nauw betrokken bij het ontwerp van het Nationaal Waterplan waarin de prioriteiten op watergebied, zoals opgesteld door de levensmiddelenindustrie, naar voren komen. Samen met de Vereniging Nederlandse Papierindustrie (VNP) en de VEMW pleitte de FNLI voor het afschaffen van de grondwaterheffing. Helaas zonder resultaat. Deze heffing kost bedrijven in de papier- en voedingsmiddelenindustrie jaarlijks 30 miljoen euro. De heffing is nadelig voor de concurrentiepositie en daarmee het Nederlandse investeringsklimaat.

■ Fijnstof

Het Ministerie van VROM wilde de fijnstofnorm van 5 mg/m³ rigide gaan hanteren. Dankzij een succesvolle lobby van de FNLI is een flexibelere interpretatie mogelijk. De industrie mag de eis verruimen, als deze vanuit een integrale afweging of economisch standpunt niet haalbaar is. De FNLI maakte, samen met VNO-NCW en de FME, een alternatief actieplan Fijnstof van de Industrie. Dit plan is aangeboden aan de minister om om te aan te tonen dat een strikte hantering van 5mg/m³ norm niet haalbaar is maar dat de industrie wel actief meedenkt om fijnstof aan te pakken.

■ Sustainable Consumption and Production (SCP)

Via de CIAA, de Europese koepelorganisatie voor de levensmiddelenindustrie, is de FNLI betrokken bij de in 2009 opgerichte European Food SCP Round Table. Deze ontstond als reactie op het SCP Action Plan van de Europese Commissie. Dit plan bevordert consumptie en productie van 'duurzame' producten. De Round Table wil o.a. een gezamenlijke methodologie ontwikkelen voor het bepalen van de milieudruk van productieprocessen en de communicatie daarover. Waardetoevoeging in de keten vindt plaats door hoge efficiency in de samenwerking tussen verschillende schakels. Deze samenwerking moet zich baseren op internationale standaarden. Er waren in 2009 een aantal belangrijke aandachtspunten.



Ketenverhoudingen

Ketenverhoudingen

■ FNLI Supply Chain Seminar Transportoptimalisatie

Op 31 maart 2009 heeft de FNLI een goed bezocht seminar georganiseerd met als thema "Naar een efficiënte en duurzame supply chain". Er waren sprekers aanwezig uit de universitaire wereld, de logistieke dienstverlening en de levensmiddelenindustrie. Deze bijeenkomst is geïnitieerd en mede georganiseerd door de FNLI Commissie Supply Chain.

■ AIM PROGRESS

In 2008 is door een aantal fabrikanten een ambitieus internationaal project opgestart (PROGRESS) met als doel een standaard te ontwikkelen voor het toetsen van leveranciers op vier duurzaamheidscriteria:

- arbeidsomstandigheden (sociale component)
- gezondheid
- milieumanagement
- integriteit

Leveranciers worden eenmaal getoetst, waarna de gegevens uitgewisseld en gebruikt worden door andere fabrikanten. Dit project wordt ondersteund door de Europese organisatie van merkfabrikanten (AIM), waarvan de FNLI lid is.

Om dubbelwerk te voorkomen moet aansluiting worden gevonden bij soortgelijke initiatieven in de retail (GSCP – BSCI) en om deze internationale ontwikkelingen praktisch te vertalen naar de Nederlandse markt.

■ FNLI Supply Chain Commissie

Verduurzaming van logistiek en het meten van CO2-emissies was een van de thema's van de Commissie Supply Chain in 2009. Daarnaast is gekeken naar de rol van het logistieke topinstituut Dinalog dat in 2010 van start gaat en de samenwerking die er met de FNLI-leden mogelijk is. De commissie buigt zich ook over de vraag of bedrijven kunnen samenwerken op het gebied van vraagvoorspelling.

■ Stichting Versfust

De Stichting Versfust heeft sinds 1995 ruim 23 miljoen standaard kratten in de markt gezet die voornamelijk bedoeld zijn voor transport en distributie van vers- en koelversproducten. Aan retailzijde is Albert Heijn veruit de meest intensieve gebruiker van de pool. Aan producentenzijde zijn er ruim 300 gebruikers.

De Stichting Versfust bewaakt de krattenstandaard en ziet erop toe dat de kosten van krat en beheerssysteem zo laag mogelijk zijn. Na een langdurig en complex proces is de samenwerkingsovereenkomst met de onderneming die de operationele uitvoering in handen heeft, aangepast. In 2009 is ook begonnen aan de implementatie van een nieuwe beheerssystematiek. Deze wordt in 2010 geïmplementeerd.

FNLI van en voor de leden

In 2009 heeft de FNLI voor de leden vele activiteiten ontplooid en contacten onderhouden met belangrijke doelgroepen voor de branche.

■ Relatie externe stakeholders

In 2009 heeft de FNLI actief ingezet op een frequent en breed contact met politici in de Tweede Kamer en het Europees Parlement en met woordvoerders van diverse fracties. De levensmiddelenindustrie kwam hierdoor sterker in beeld in Den Haag. De FNLI is zo dé spreekbuis en het aanspreekpunt voor politici, bewindslieden en beleidsmakers. De FNLI heeft ook aan een aantal hoorzittingen en rondetafelgesprekken deelgenomen.

■ Bijeenkomsten

De Jaarbijeenkomst en de CEO-bijeenkomst zijn jaarlijks terugkerende FNLI-evenementen. Verder organiseerde de FNLI kleinschalige bijeenkomsten over actuele onderwerpen en standpunten. Ook participeerde de FNLI in de organisatie van diverse bijeenkomsten zoals seminars, workshops, symposia of congressen.

CEO-bijeenkomst 10 juni 2009: De CEO-bijeenkomst werd in 2009 voor de derde keer georganiseerd. Dit jaar presenteerde de heer Joop Wijn, directeur zakelijke relaties ABN Amro, het rapport 'Samen excelleren in innovatie en efficiency- nieuwe inzichten voor de voedingsmiddelenindustrie'.

Jaarbijeenkomst 8 oktober 2009: Op 8 oktober 2009 vond een succesvolle FNLI Jaarbijeenkomst plaats. De heer Aart Jan de Geus, plaatsvervangend Secretaris Generaal van de OESO, gaf zijn visie op de verwachte ontwikkeling van grondstofprijzen voor de voedingsmiddelenindustrie in de komende jaren. Hij bevestigde de verwachting dat de prijzen op termijn relatief hoog zullen blijven. Voor de derde keer werd ook de 'FNLI Merk van het Jaar Award' uitgereikt voor het krachtigste levensmiddelenmerk van het jaar. Deze ging naar Mona, onderdeel van FrieslandCampina. Ook is de website www.merkvanhetjaar2009.nl gelanceerd.

Symposia en (voorlichtings)bijeenkomsten 2009:

5 januari 2009 FNLI, CBL, SCCL Nieuwjaarsreceptie

3 maart 2009 VMT Food Event

6 maart 2009 FNLI CEO-bijeenkomst Overgewicht

31 maart 2009 FNLI Supply Chain seminar
'Naar een duurzame en efficiënte keten'

4 juni 2009 FNLI Instructiesessie Dagelijkse Voedingsrichtlijn

10 juni 2009 FNLI CEO-bijeenkomst

31 augustus 2009 FNLI- Ministerie van LNV informatiebijeenkomst
toekomstig EU kwaliteitsbeleid landbouwproducten

14 september 2009 Nationale Traploopweek

8 oktober 2009 FNLI Algemene Ledenvergadering en Jaarbijeenkomst

10 november 2009 NVVL-FNLI symposium 10 november a.s.
'Meer voedingsvezels: welke, waarom en hoe?'

■ FNLl Flits

De FNLl Flits is 104 keer verstuurd in 2009, met onderwerpen als exportkredietverzekeringen en gezondheidsclaims. De Flits is bedoeld als een kort algemeen nieuwsbericht voor leden over een actueel thema en verschijnt zo vaak als nodig.

■ FNLlInfocus

De FNLlInfocus is in totaal 12 keer verstuurd in 2009. De FNLlInfocus is een nieuwsbericht voor leden over gespecialiseerde onderwerpen. Er bestaan 5 profielen voor de FNLlInfocus:

- Duurzaamheid
- Voeding&Gezondheid
- Levensmiddelenwetgeving&Voedselveiligheid
- Concurrentiepositie
- Ketenverhoudingen

■ FNLl Nieuwsbrief

Elke drie weken verschijnt er een FNLl Nieuwsbrief, speciaal voor leden, met actuele onderwerpen. In totaal is de Nieuwsbrief in 2009 16 keer verstuurd. Deze Nieuwsbrief bevat ook een FNLl-agenda met daarin data van vergaderingen van de expertgroepen en commissies.

■ Extranet

Het Extranet is in 2009 veelvuldig gebruikt. Leden weten inmiddels waar zij vergaderstukken, documenten over actuele onderwerpen, Flitsen, Nieuwsbrieven en persberichten kunnen vinden.

Bestuur en bureau

Het FNLI bestuur bestaat uit algemeen-directeuren van levensmiddelenbedrijven die een bepaalde sector of brancheorganisatie vertegenwoordigen. De bestuursleden zijn bij de verschillende activiteiten van de commissies actief.

■ Bestuursmutaties

In 2009 vonden een aantal mutaties binnen het bestuur van de FNLI plaats:

De voorzitter, de heer Wouter de Bruijn, en de vice-voorzitter, de heer Harry Brouwer, zwaaiden af. Zij werden vervangen door respectievelijk de heer Freek Rijna van Royal FrieslandCampina en de heer Peter ter Kulve van Unilever Benelux.

De heer Eugène Willemsen van Pepsico werd opgevolgd door de heer Richard den Hollander, tevens van Pepsico.

De heer Bert Jansen van Avebe verving de heer Gerben Meursing.

De heer Jan Jozef Schoemaker, van Sensora BV en de heer Peter Beckers van Vion, traden toe tot het FNLI-bestuur.

De heer Ditmar Koster van Nutricia Nederland BV, volgde de heer Witte van Cappellen van Hero op.

De volledige bestuursamenstelling per 31 december 2009:

naam

F. Rijna | voorzitter
P. F. ter Kulve | vice-voorzitter
P.P. de Ridder | vice-voorzitter
F.O. Bieze | penningmeester
P.H. Merckens
R. den Hollander

G. van Arendonk
J.J. Schoemaker
R.P. Smith
B. Boswinkel
M.F. van Ginkel
R. Menting
B. Jansen
C. de Mol van Otterloo
A. Schipper
J.A. Vermeulen
A.R. Wessels
B. Merkus
V.M.C.B. de Clippele
K.A. de Rooij
P. Beckers
D. Koster

organisatie

FrieslandCampina Nederland (NZO)
Unilever Benelux (BNMF)
Heineken Nederland (CBK)
Bieze Food Groep (VAVI)
Douwe Egberts Nederland BV (VNKT)
Smiths Food Group BV/Pepsico (Nederlandse Vereniging van
Producenten van Ontbijtgranen en Deegwaren)
Van Sillevoldt Rijst (VRN)
Senzora BV (NVZ)
Royal Cosun UA (Suikersector)
H.J. Heinz Benelux (Soepfabrikanten)
Neerlands Glorie Conserve B.V., Hak (VIGEF)
Bakels-Senior (NEBAFA)
Avebe (VNG/VNFG)
Coca Cola Enterprises (NFI)
Nederlandse Vereniging van Bakkerijen (NVB)
Ad van Geloven (AKSV)
DSM Food Specialties (Ingrediëntensector)
Koninklijke Verkade NV (VBZ)
Nestlé Nederland (NVC)
Remia CV (Nederlandse Vereniging van Sausfabrikanten)
VION Food Group (Vleessector)
Nutricia Nederland BV (VNFKD)

Nieuwe leden

De FNLI is verheugd dat de volgende bedrijven in 2009 lid zijn geworden:

- | K+S Kaliumzout
- | Vion NV
- | Nederlandse Vereniging van Zeepfabrikanten
- | Conservenfabriek B. Volwater & Zn.
- | Zijerveld

Bureau

Bureausamenstelling
per 31 december 2009:

Naam	Functie
Philip den Ouden	Directeur
Murk Boerstra	Adjunct-directeur
Geert de Rooij	Manager Levensmiddelen- wetgeving en Voedselveiligheid
Aukje Berden	Manager Duurzaamheid en Consumentenzaken
Christine Grit	Manager Voeding en Gezondheid
Jelka de Roos	Communicatiemanager
Nynke Bergsma	Beleidsmedewerker
Quirijn Teunissen	Secretaris /Beleidsmedewerker
Paul Alfing	Projectmanager Duurzaamheid
Sharon Arnoldus	Bureaucoördinator
Gulsemín Yasar	Secretaresse
Naomi Strubbe	Secretaresse

FNLI

Sir Winston Churchilllaan 366F etage 19
2285 SJ Rijswijk

Postbus 161
2280 AD Rijswijk
T: 070-3365150
F: 070-3365168
www.fnli.nl

Colofon

Redactie
FNLI
Scriptum communicatie over voeding

Vormgeving
Gitte Verweel - grafische vormgeving